

grundsætning, dvs. at der ikke må være misforhold mellem på den ene side den skade og de forstyrrelser, som indgrebet forvolder hos dem, det rammer, og på den anden side sagens betydning og indgrebets nødvendighed. Det foreslås, at der for de enkelte indgreb bør være udtrykkelige bestemmelser om proportionalitet for at sikre, at dette hensyn kommer til at indgå i rettens afgørelse.

4.5.5.4. Ved siden af proportionalitetsgrundsætningen gælder en generel **skånsomhedsgrundsætning**, ifølge hvilken ethvert tvangsindgreb skal søges gennemført på en måde, der er så skånsom som muligt over for den eller dem, som rammes af indgrebet. Det foreslås, at denne grundsætning udtrykkeligt lovfæstes for så vidt angår anholdelse og tilbageholdelse og alle øvrige kriminalprocessuelle tvangsindgreb, hvor et skånsomhedskrav giver mening.

4.5.6. De enkelte indgreb

4.5.6.1. De få gældende regler om **efterforskning og afhøringer** foreslås opretholdt og udbygget svarende til den danske retsplejelovs regler.

4.5.6.2. De almindelige bestemmelser om **anholdelse og tilbageholdelse** svarer stort set til de danske regler og foreslås i det væsentlige videreført. Det foreslås dog at indføre en adgang for retten til at opretholde en anholdelse i indtil 3 x 24 timer, hvis anholdte ikke kan løslades straks, og retten på grund af de foreliggende oplysningers utilstrækkelighed eller af anden grund ikke straks kan tage stilling til spørgsmålet om tilbageholdelse.

Kommissionen foreslår, at hovedprincipperne for de tilbageholdtes forhold – i detention eller anstalt – reguleres i retsplejeloven på samme måde som i Danmark. Desuden skal retten have mulighed for at bestemme alternativ anbringelse af en tilbageholdt (tilbageholdelse i surrogat).

4.5.6.3. Den gældende retsplejelov indeholder ikke bestemmelser om **isolation** af tilbageholdte. Kommissionen foreslår, at de danske retssikkerhedsgarantier for isolerede tilbageholdte indføres i Grønland. Isolation af tilbageholdte af hensyn til efterforskningen skal i fremtiden alene kunne ske efter rettens forudgående kendelse, og betingelserne for tilbageholdelse i isolation og varigheden heraf skal lovfæstes.

4.5.6.4. Efter de nugældende regler om **indgreb i meddelelshemmeligheden** kan kredsdommeren på politiets begæring beslutte, at breve, telegrammer og andre forsendelser til eller fra en sigtet skal udleveres til retten. Kredsdommeren kan endvidere på politiets begæring tillade politiet at aflytte telefonsamtaler, pålægge Tele Greenland at meddele politiet teleoplys-

ninger og tillade politiet anden aflytning end telefonaflytning.

Betingelserne for indgreb i meddelelshemmeligheden foreslås skærpet. For så vidt angår *telefonaflytning og teleoplysning* foreslås kriminalitetskravet ændret fra den gældende oprensning af forbrydelser til et krav om, at efterforskningen angår en »særlig grov lovovertrædelse, fredskrænkelser eller børnepornografi«.

For så vidt angår *anden aflytning end telefonaflytning* f.eks. rumaflytning foreslås det, at efterforskningen skal angå en »særlig grov lovovertrædelse, som har medført eller som kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier«.

4.5.6.5. Den gældende retsplejelov har i modsætning til den danske retsplejelov ikke særskilte bestemmelser om **legemsindgreb**, og reglerne om ransagning har hidtil været anvendt. I praksis er der blevet skelet til de danske regler, hvorfor forslaget om at indføre regler om legemsindgreb svarende til reglerne i den danske retsplejelov ikke indebærer en væsentlig realitetsændring.

4.5.6.6. Efter de gældende regler kan **ransagning**, hvori den, hos hvem den skal iværksættes, ikke samtykker, som regel kun finde sted efter beslutning af kredsdommeren.

Kommissionen finder de gældende bestemmelser for lempelige og foreslår, at ransagningsbetingelserne og procedurereglerne strammes op svarende til de danske regler. Det indebærer bl.a., at ransagning hos mistænkte af boliger, andre husrum og aflåste genstande mv. alene kan ske, hvis den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre anstaltsanbringelse, eller der er bestemte grunde til at antage, at bevis i sagen eller genstande, der kan beslaglægges, kan findes ved ransagningen.

4.5.6.7. Efter de gældende regler kan der ske **beslaglæggelse** af ting, der antages at være af betydning som bevismidler, eller som bør konfiskeres, eller som ved en forbrydelse er frataget nogen, der kan kræve tingen tilbage.

Det foreslås, at beslaglæggelsesreglerne strammes op, således at de kommer til at svare til de tilsvarende danske regler. Beslaglæggelse skal herefter kunne ske i tre tilfældegrupper:

- 1) Til sikring af bevismidler, det offentlige krav på udbytte- eller genstandskonfiskation eller forurettedes krav på tilbagelevering af genstande.